

17 Verkiezingsvragen voor alle politieke partijen van de Tweede Kamer samengesteld door het Landelijk Netwerk Bossen- en Bomenbescherming, bestaande uit 50 belangenorganisaties: stichtingen, verenigingen, comités e.d.

(<https://bos-en-bomenbescherming.nl>)

Geachte dames en heren Politici,

1. Wist u dat bossen de meest authentieke vegetatie is die er bestaat en dat omvorming naar heide en schrale zandgronden slechts afgeleide natuurtypen zijn, dus zijn ontstaan door handelen van de mens als gevolg van bossenkap?

Het klopt dat veel van onze natuurlandschappen ontstaan zijn door menselijk handelen. Hierdoor zijn bossen verdwenen maar zijn er ook landschappen die veel biodiversiteit herbergen voor in de plaats gekomen.

2. Bent u bereid om een grondige evaluatie te laten plaatsvinden naar de huidige massale bossenkap, die overigens door zowel Staatsbosbeheer (SBB) als Minister Schouten wordt ontkend, maar die vele burgers ervaren in hun persoonlijke leefomgeving?

Ja, alhoewel er nu verschillende onderzoeken zijn gedaan naar vlaktekop is het goed om een algehele evaluatie te laten doen omdat deze rapporten elkaar zo nu en dan ook tegen spreken.

3. Bent u bereid deze huidige voor mens, dier en natuur schadelijke boskap voor "natuuromvormingen", de zogenaamde "herstelwerkzaamheden" een halt toe te roepen?

Het is van groot belang om Natura2000-gebieden in de juiste staat van instandhouding te brengen en de biodiversiteit te beschermen. Dit betekent ook dat er soms bomen gekapt moeten worden in het kader van herstelmaatregelen. Het is ontzettend belangrijk dat we niet blijven dweilen met de kraan open en dat ingezet wordt op extra bos om een buffer voor biodiversiteit te creëren. Daarnaast kan er veel gedaan worden om de communicatie over natuurherstel te verbeteren.

Bossenstrategie

Voor de Bossenstrategie is het LNBBB niet uitgenodigd aan de wezenlijke tafelonderhandelingen, ondanks haar grote vertegenwoordiging van burgerorganisaties. Vooral economisch belanghebbenden hebben hier aan deel genomen. Daardoor zal deze Bossenstrategie ons geen toekomstige waardevolle boscystemen opleveren en zal het populaire veelgebruikte woordje "duurzaam" niet meer dan een holle frase blijken.

4. Bent u bereid deze omissie te corrigeren en het LNBBB met haar eigen deskundigen alsnog toegang te verlenen waardoor de kennis die binnen haar kringen aanwezig is, zich

vertaalt in de Bossenstrategie?

Ja, wij zijn bereid om iedereen te horen over de uitvoering van de bossenstrategie.

Stikstof

*Door economie en ecologie te verbinden is een ongelijke strijd ontstaan die de natuur steeds weer verliest. **Bossen kappen en heide afplaggen is geen oplossing voor het stikstofprobleem. Immers zit de stikstof ook in de lucht en blijft tenslotte neerdalen!***

“Het bosecosysteem is derhalve een opslagsysteem voor stikstof, waardoor er juist geen bedreiging is voor verdringing van plantjes die graag op arme grond groeien.

*Verder is er nog het effect dat door complete opruiming van bomen, struiken en bodemvegetatie de populaties soorten bacteriën veranderen. Juist die bacteriën gaan overheersen die in staat zijn om in minerale grond de lucht stikstof te binden. Onze lucht bestaat immers voor 80% uit N₂. Dat is heel veel. **Het opruimen van bos heeft dus tot gevolg dat je de voorraadkast van stikstof open zet en het omgekeerde bereikt van wat je wilt bereiken.**” (Leffert Oldenkamp, Bosbouwer Wageningen)*

5. Indien u ondanks bovenstaande achter de huidige bossenkap blijft staan, zouden wij graag van u willen weten met welk argument u de bossenkap rechtvaardigt terwijl we voor zowel de klimaatdoelen als de stikstof beheersing, elke boom nodig hebben.

Wij staan niet achter de huidige bossenkap. Deze omvormingen van bos in andere natuur worden vooral uitgevoerd in het kader van PAS en N2000 en vinden plaats in opdracht van provincies en rijk. Dit om belangrijke biodiversiteitsdoelen te halen in de vorm van bijvoorbeeld heide- en duinherstel. Want de problemen die er zijn met betrekking tot het verlies van biodiversiteit zijn ook belangrijk. Met de provincies, die over het natuurbeleid gaan, is afgesproken om dit binnen de huidige natuurgebieden te realiseren. Het verwijderen van bos is in deze gevallen goed voor de biodiversiteit van open landschappen als heide en duin, maar zeer impopulair én strijdig met de klimaatdoelstellingen. Mede omdat er geen verplichting is om bossen te compenseren die om deze reden omgevormd worden naar meer open landschappen, krimpt het bosareaal in Nederland. Daar moet verandering in komen. Er moet meer bosareaal bij, wij pleiten voor 100.000 extra hectare.

Realiteitsgehalte Natura 2000

6. Is het u bekend dat de Vogel- en Habitat (VHR) richtlijnen op geen enkele wijze voorschrijven dat het ontwikkelen van nieuwe natuur ten koste mag gaan van de huidige Habitats en Habitats van soorten? Dat het kappen van 100 jaar oud bos, zelfs juist als het naaldbossen zijn, de biodiversiteit vernietigt?

Ja

Uitleg aan de hand van de geschiedenis implementatie Vogel-en Habitatrichtlijn. (Richtlijnverplichtingen gaan voor landelijke wetgeving en voor landelijk beleid)

Beleid EHS gaat in omstreeks 1980 aan de hand van SGR4: (Strategische Groene Ruimte); dit is landelijk beleid en staat voor: "grootschalig herinrichten van landbouwgebieden door afgraving en vernatting voor ontwikkeling schrale natuur". De Staat onteigent, en deelt de Terrein Beherende Organisaties (TBO's) de gronden toe. Dat is dit jaar uiteindelijk door het Hof gezien als staatssteun ;

Nederland tracht tevergeefs de EHS model te laten zijn voor Europa; waardoor NL diverse malen wordt veroordeeld door het Europese Hof:

1979: Vogelrichtlijn; veroordelingen:

1992 : Habitatrichtlijn: veroordelingen: de laatste is in 2005, waarin duidelijk is dat Nederland nog steeds de Vogelrichtlijn niet heeft geïmplementeerd: VR gebieden zijn niet aangewezen(art 4 VR). Ook art. 3 Vogelrichtlijn ontbreekt in het Nederlandse model.

Bosbeheer : landelijk beleid is omzetting c.q. uitroeiing van naaldbossen en exoten, vanaf 1980 vindt ontgronding, kaalkap en grootschalige dunning in aangewezen Vogelrichtlijngebieden plaats; er vindt echter NOOIT een MER plaats, noch een passende beoordeling vooraf als voorgeschreven in de MER richtlijn en in art. 6 lid 3 cq. art. 19j van de Wet Natuurbescherming (Wnb).

*Dit wordt vaak vooraf overeengekomen. Er wordt geen enkele rekening gehouden met art.3 jo 4 Vr en de verplicht te beschermen soorten ex art. 12-16Habitatrichtlijn; de gehanteerde gedragscode als aangegeven in de Wet Natuurbescherming (zie artikel 3.31) is een term die niet in de richtlijn voorkomt en strijdig is. **Een ongekende aanslag op de biodiversiteit is het gevolg.***

De EHS is nog steeds verankerd en leidraad in de Natuurwet, als Natuur Netwerk Nederland (NNN), maar wordt ook in N2000 gebieden toegepast want:

dit is in de Wet Natuurbescherming herhaalde malen kenbaar, zie o.a. artikel 2 lid 8 lid 2 e.v. benevens bij ontheffingen, zie bijvoorbeeld art,4.4 lid 1 onderdeel c.

2004 : Standaard Data Formulieren ingeleverd: Europa wijst de N2000 gebieden aan in november. (VR en HR tezamen): Nederland telt 51 Habitattypen die in verschillende aantallen en combinaties in 120 gebieden voorkomen.

Grenzen van de gebieden staan vast en "wat is, mag blijven". Het Hof gaat uit van een gebiedsgerelateerde aanpak. (Arresten in zaak C-209/02 van 29 januari 2004 (EUCommissie vs Oostenrijk) en zaak C-127/02 van 7 september 2004 (EUCommissie vs Nederland).

2006 Ontwerpbesluiten : toevoeging groot aantal habitattypen zonder dat er een SDF (Standaard Data Formulieren) Codering beschikbaar was, door introductie landelijke doelen, een implementatie-wijze die niet in de Hr. voorkomt en er is het Hof voor de toepassing ervan opzettelijk geen prejudiciële vraag gesteld door de Raad van State (zie bladzijde 6,Implementatie 2000 in Nederland, Review- Backes e.a.):" *"Hoewel de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) stringent is en sterk uitgaat van een gebied specifieke invulling van Natura 2000, acht de Review-Commissie het zeer wel mogelijk dat ook het Hof van Justitie EU open staat voor dergelijke slimme implementatiekeuzes. Bovendien is de kans dat het Hof om een oordeel over deze vraag wordt gevraagd klein. De Europese Commissie zal deze vraag niet voorleggen en de nationale rechter evenmin".*

Merkwaardig ook is de Hoge Raad in 2004 die vindt dat het niet op zijn weg ligt om de overheid op zijn plicht te wijzen de rechtstreeks werkende richtlijnen na te volgen/ **Onze hoogste rechtsorganen blijken niet op de hoogte van de gemeenschapstrouw.** (Europees recht- beginsel dat alle lidstaten van de Europese Unie zich houden aan het gemeenschappelijke recht en beginselen).

2006: Nog voor de definitieve aanwijzing in de TK worden TOP-gebieden aangewezen door een aantal deskundigen waaronder Staatsbosbeheer. Reden waarom de Kamerleden woedend waren omdat hun zeggenschap hiermee waardeloos werd. **Gevolg was dat de EHS, nu NNN bovenop en in plaats van N2000 verplichtingen kwam.**

2008, 8 september: Minister LNV, Defensie, V&W, IPO en 15 belangen-en bedrijfsorganisaties - waaronder Netwerk Groene Bureaus -tekenen intentieverklaring dat bij **het beheerplanoverleg de doelen van de ontwerp-besluiten leidend zijn.**

De cultuurgronden, de rechtszekerheid van de burger en de bossen worden door dit landelijk beleid dat geen N2000 verplichting is, het slachtoffer. Zelfs de aangewezen habitats van kwalificerende VR-soorten als Zwarte Specht en Wespenspiegelaar worden vernietigd, waarmee een inbreuk op artikel 4.4.Vr/6.2 Hr/7.Hr. De roofvogels uilen en andere aan exoten gebonden soorten, beschermd door art.3 Vr, zijn hierdoor goeddeels uitgeroeid. Nog voor de definitieve aanwijzing in nationale wetgeving en vaststelling van het beheerplan zijn vele gebieden onherstelbaar vernield. Ook bij de updates worden nadien nog doelen geschrapt en toegevoegd.

Door te accepteren dat het SDF zo kan worden gemanipuleerd voordat een Aanwijzingsbesluit is vastgesteld, ontstaat een schimmig democratisch niet gelegitimeerd geheel van "doelen".

7. Bent u bereid om u in te zetten voor een kritische en onafhankelijke evaluatie van Natura 2000 en het zgn. natuurbeleid uit naam van N2000?

GroenLinks begrijpt dat er onzekerheid heerst over de totstandkoming van Natura2000. Toch zijn wij bang dat een evaluatie nu alleen gaat afleiden van het broodnodige herstel van de biodiversiteit, of dit nu via extra bossen of herstelmaatregelen plaats vindt. We hebben geen tijd te verliezen in het voorkomen van een biodiversiteitscrisis.

8. Bent u op de hoogte dat er veel subsidie gegeven wordt voor omvorming van de ene huidige natuur naar de andere wensnatuur? Voor bijvoorbeeld Duinbos bedraagt de subsidie **58,23** euro en voor **openduin 233,76** euro. **Natte duinvaleien** scoren het hoogst: **985,53** euro.

Wij zijn op de hoogte van de subsidies die worden gegeven aan herstelmaatregelen. Ons Kamerlid Laura Bromet heeft afgelopen jaar ook gepleit voor nieuwe vormen van natuurbeheer zoals rewilding, het de natuur zijn gang laten gaan. Dit is een 'luie' vorm van beheer en zou minder geld hoeven te kosten.

9. Bent u op de hoogte dat veel wensnatuur niet gerealiseerd is, niet geëvalueerd en gekapte velden er na jaren nog steeds uitzien alsof er oorlog heeft gewoed?

Doordat er in Nederland veel is bezuinigd op natuurbeheer zijn veel doelen niet gehaald. Dit zorgt er voor dat er zoals eerder ook gezegd, gedweild moet worden met de kraan open.

Biodiversiteit

Uit naam van “méér biodiversiteit” worden heel oude ecosystemen met een rijke aanwezige biodiversiteit vernietigd. Een beroep op toekomstige “biodiversiteit” is een slag in de lucht die niet wordt waargemaakt. Er is totaal geen onafhankelijke evaluatie en monitoring. De slager keurt hier zijn eigen vlees.

Rob Bijlsma heeft de onthutsende gevolgen van deze ideologie die achteloze houtkap inhoudt kunnen vaststellen in het Drents-Friese Wold, na 30 jaar volgen van roofvogels. Te lezen in de uitgave van “DeTakkeling” van oktober 2020.

Het is een verplichting om voor nu en voor de toekomst de huidige aanwezige biodiversiteit in de nog resterende (naald)bossen te beschermen. Dat eist het beginsel van de gemeenschapstrouw.

In naaldbossen is aanwezige, bijzondere biodiversiteit op vele plaatsen aangetoond door o.a. Rob Bijlsma, Rob Chrispijn, Eef Arnolds, Leffert Oldenkamp en Ingenieurs van o.a. het Schoorlse bos.

10. Bent u bereid hun bevindingen te autoriseren?

Ja, GroenLinks is bereid om de verschillende onderzoeken tot zich te nemen.

Positie SBB

LNBBB acht de terreinbeheerders en de overheid verantwoordelijk voor de achteruitgang van de Nederlandse Natuur.

11. Bent u bereid een verbod in te dienen tegen de op ideologie gebaseerde houtkap in de bestaande oude naaldbossen, die tot gevolg hebben dat complete ecosystemen worden uitgeroeid?

Zoals u hebt kunnen lezen in de initiatiefnota ‘Het Nationaal Bomenplan’ (<https://groenlinks.nl/nieuws/voor-elke-nederlander-een-boom>) die GroenLinks samen met de SP geschreven heeft, zijn zij geen voorstander van houtkap die leidt tot het uitroeien van ecosystemen. Kap mag alleen plaatsvinden bij ziektebestrijding en het beschermen van ecosystemen zoals Natura 2000 herstelmaatregelen.

12. Bent u bereid de generieke ontheffing voor SBB om vergunning-vrij te mogen kappen in te trekken?

SBB moet in staat kunnen zijn om snel te kunnen handelen wanneer er sprake is van een ziekte die andere bomen aan kan tasten. Het lijkt GroenLinks daarom niet nodig om hun ontheffing te ontnemen. Wel zien we dat er misbruik van gemaakt kan worden en moet er een vinger aan de pols gehouden worden.

SBB beweert te moeten concurreren met het bedrijfsleven. Het blijkt dat dit meer is om de eigen, zeer grote en welvarende organisatie in stand te houden dan de natuur in goede conditie te houden.

*LNBBB acht dat de tijd gekomen is om de **positie van SBB en de andere natuurbeheerders** en hun werkwijze grondig te onderzoeken. Daarbij dient ook eventuele verstrengeling van belangen transparant te worden gemaakt.*

13. Bent u bereid een dergelijk onderzoek te initiëren?

Ja

Burgers

Veel overheidsinstanties stellen dat zij de afstand tot de burgers willen verkleinen, dat zij burgers willen betrekken bij de beleidsvorming en dat zij rekening willen houden met de mening van burgers. Zoals bekend is Nederland al klaar met de besluiten en dan mogen de burgers daarna nog over de kleur van de lantaarnpalen oordelen.

14. Hoe denkt uw partij wezenlijk invulling te willen geven aan de invulling van de democratische rechtstaat en de nakoming van het door Nederland mede-ondertekende verdrag van Aarhus? (Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieu aangelegenheden).

GroenLinks zal haar uiterste best doen om het bekende verdrag van Aarhus beter vorm te geven. Voor een effectieve en inclusieve aanpak van de klimaat- en biodiversiteitscrisis werken de nationale overheid, provincies, gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijven en bewoners(coöperaties) samen. Bewoners en maatschappelijke organisaties moeten kunnen meebeslissen over veranderingen in hun omgeving. Zij weten als geen ander wat nodig is om de kosten en opbrengsten van verduurzaming eerlijk te delen.

Klimaatakkoord, Schone Lucht, Fijnstof, CO2, Stikstof

Vooraf Naaldbomen filteren de allerkleinste deeltjes fijnstof uit de lucht. Deze deeltjes zijn gevaarlijk voor de luchtwegen. Naaldbossen kwamen al 12.000 jaar geleden voor en er zijn bewijzen gevonden dat ze altijd al zijn voorgekomen. Toch worden ze door de terreinbeheerders zeer ten onrechte, (zie onderzoek Bijlsma) als onbelangrijk beschouwd. Ze doen hun werk notabene zomer en winter door! Dat naaldbomen meer zouden verdampen is een hardnekkig misbruik door de terreinbeheerders van een zeer fout lysimeteronderzoek uit de jaren '50 en reeds in de jaren '60 is herroepen door TNO. Het is één van de grootste excuses die is gebruikt om de dennen en alle andere naaldbossen massaal te kappen. Ook de paddenstoelsoorten zijn beroemd: dat er niets groeit is een grove onwaarheid. Daarnaast zijn vele naaldbossen habitat van te beschermen vogelsoorten: zo voedt de Zwarte

Specht zich niet met mieren, maar met boktor uit de schacht van veelal Douglasspar. Die zijn door fout ideologisch beheer uitgeroeid! Daarmee pleegt Nederland een inbreuk op de VHR verplichtingen, omdat juist 100 jaar oude naaldbossen een schat aan biodiversiteit en beschermde soorten herbergen

15. Bent u bereid in de strijd voor een leefbare leefomgeving en naleving van de richtlijnen voor vogels en mensen de Dennen en de andere naaldbossen de status van zgn. “Inheems” en een strikt te beschermen habitat te geven en daarmee de benodigde bescherming te bieden?

GroenLinks is bereid om de waarde van naaldbossen voor de biodiversiteit goed te bestuderen en onderzoeken.

Lobbyisten

Ze zitten ons burgers knap in de weg. Zo was de biomassa lobby al veel eerder op gang dan ons lief is. Het concept was al volop in hun circuit met directe toegang tot de beleidsmakers. In feite is dat voortdurend door gegaan na hun deelname aan het PBL rapport: ‘Beschikbaarheid en toepassingsmogelijkheden van duurzame biomassa’ en waar de vertegenwoordigers van verontruste burgers, diverse milieugroepen etc. afhaakten. Dezelfde insteek als bij PBL (geen diepgaande discussie over verschillen van inzicht) treffen we aan bij de SER. Staat letterlijk in de tekst.

Alles gevoed door de ‘selectieve kennis’ van CE Delft, DHV en HasKoning. De voorstanders van biomassa stoken (Junginger/Faaij; biomassa organisaties; energiebedrijven, Staatsbosbeheer) hebben een continue toegang tot de gedachtenvorming bij de beleidsmakers. De biomassa lobby wordt daar geweldig gesteund dwars tegen al het gezonde verstand in.

16. Gaat u deze ongezonde, weinig objectieve gang van zaken aanpakken?

Ja

17. Gaat u krachtig tegen biocentrales stemmen?

Ja, wij gaan tegen nieuwe biomassacentrales stemmen.

Wij danken u voor uw antwoorden en wij zullen deze zoveel mogelijk op Social Media plaatsen.

U kunt uw antwoorden sturen aan: joke@bos-en-bomenbescherming.nl

Wij zien uw antwoorden graag uiterlijk a.s. 31 december tegemoet

**Met vriendelijke groet,
Landelijk Netwerk Bossen-en Bomenbescherming**

<https://bos-en-bomenbescherming.nl>